

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/144/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114226093
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2015:7114226093.3

Rozhodnutie

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, v zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Pribinova 25, 810 11 Bratislava, P. O. Box 41, IČO: 47 233 516, proti žalovanej: S.M. G., nar.: XX.X.XXXX, bytom: G. XXXX/XX, XXX XX H., občianka SR, v zastúpení opatrovníkom: Z.. K. O., L. Okresného N. H.-Q., za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom: ul. Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42309166, v zastúpení: Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, ul. Janka Kráľa, 974 01 Banská Bystrica, o zaplatenie 2.822,40 € s príslušenstvom

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a .

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

Vedľajšiemu účastníkovi p r i z n á v a náhradu trov konania vo výške 238,85 € predstavujúcu trovy právneho zastúpenia, ktorú je žalobca p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Mgr. Henricha Schindlera, advokáta, Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca j e p o v i n n ý zaplatiť trovy štátu vo výške 12,50 €, na účet Okresného súdu Košice I, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20.10.2014 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 2.822,40 € a zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % denne a úrok z omeškania vo výške 2,525 % ročne zo sumy 77,05 € od 22.4.2011 do 26.4.2011, zo sumy 77,05 € od 22.5.2011 do 22.5.2011, zo sumy 77,05 € od 22.12.2011 do 16.1.2012, zo sumy 77,05 € od 22.1.2012 do 28.2.2012, zo sumy 16,55 € od 29.2.2012 do 29.3.2012, zo sumy 77,05 € od 22.2.2012 do 29.3.2012, zo sumy 16,55 € od 30.3.2012 do 29.4.2012, zo sumy 77,05 € od 22.3.2012 do 29.4.2012, zo sumy 16,55 € od 30.4.2012 do 17.5.2012, zo sumy 16,55 € od 22.6.2012 do 21.11.2012, zo sumy 77,05 € od 22.7.2012 do 21.11.2012, zo sumy 73,60 € od 22.11.2012 do 29.4.2013, zo sumy 68,60 € od 30.4.2013 do 29.7.2013, zo sumy 63,60 € od 30.7.2013 do 12.9.2013, zo sumy 48,60 € od 13.9.2013 do zaplatenia, zo sumy 77,05 € od 22.8.2012 do zaplatenia, zo sumy 77,05 € od 22.9.2012 do zaplatenia, zo sumy 77,05 € od 22.10.2012 do zaplatenia, zo sumy 2.542,65 € od 25.10.2012 do zaplatenia

Tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1500 € a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1500 € len 8,75 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.822,4 € do zaplatenia, a trovy právneho zastúpenia vo výške 285,64 € vrátane DPH (za 2 úkony právnej služby - prevzatie vecí a príprava zastúpenia, podanie žaloby á 133,45 € vrátane DPH/111,21 € + 20 % DPH/ + 2x režijný paušál á 9,37 € vrátane DPH/7,81 € + 20 % DPH/), a súdny poplatok vo výške 169 €.

Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 16.12.2010 uzatvoril so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1.500 €. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaná zaviazala splatiť v 48 mesačných splátkach (vrátane úrokov) vo výške 77,05 €, v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Na základe žiadosti žalovanej sa žalobca so žalovanou dohodli na odklade splátok č. 9, 10, 11 pôžičky a tieto sa žalovaná zaviazala splatiť ako splátky 49, 50 a 51. Neskôr požiadala žalovaná o ďalší odklad splátok a preto uzavrel žalobca so žalovanou dodatok k zmluve, v ktorom sa dohodli na odklade splatnosti splátok č. 16, 17. Za odklad splatnosti splátok sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi zmluvnú odmenu vo výške 154,10 €. Uvedené splátky sa žalovaná zaviazala splatiť ako tzv. odložené splátky (vrátane zmluvnej odmeny) č. 52, 53, 54, 55 v zmysle nového splátkového kalendára, ktorý tvorí prílohu zmluvy a je jej neoddeliteľnou súčasťou. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 4, napokon zaplatila len sumu 1.030,10 €. Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky viac ako 3 mesiace, bolo jej doručené oznámenie o uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru z dôvodu omeškania. Oznámenie o uplatnení práva bolo žalovanej doručené dňa 11.9.2012. V zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 24.10.2012, kedy bola žalovaná povinná uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Celková suma dlhu žalovanej voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, t.j. sumu 2.822,40 €. Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania s plnením svojich povinností, žalobcovi vznikol ďalej nárok na zmluvné pokuty podľa článku XIV. odsek 14.1 zmluvy vo výške 0,065 % denne:

- zo sumy 77,05 € od 22.4.2011 do 26.4.2011
- zo sumy 77,05 € od 22.5.2011 do 22.5.2011
- zo sumy 77,05 € od 22.12.2011 do 16.1.2012
- zo sumy 77,05 € od 22.1.2012 do 28.2.2012
- zo sumy 16,55 € od 29.2.2012 do 29.3.2012
- zo sumy 77,05 € od 22.2.2012 do 29.3.2012
- zo sumy 16,55 € od 30.3.2012 do 29.4.2012
- zo sumy 77,05 € od 22.3.2012 do 29.4.2012
- zo sumy 16,55 € od 30.4.2012 do 17.5.2012
- zo sumy 16,55 € od 22.6.2012 do 21.11.2012
- zo sumy 77,05 € od 22.7.2012 do 21.11.2012
- zo sumy 73,60 € od 22.11.2012 do 29.4.2013
- zo sumy 68,60 € od 30.4.2013 do 29.7.2013
- zo sumy 63,60 € od 30.7.2013 do 12.9.2013
- zo sumy 48,60 € od 13.9.2013 do zaplataenia
- zo sumy 77,05 € od 22.8.2012 do zaplataenia
- zo sumy 77,05 € od 22.9.2012 do zaplataenia
- zo sumy 77,05 € od 22.10.2012 do zaplataenia
- zo sumy 2.542,65 € od 25.10.2012 do zaplataenia.

Žalobca si preto uplatňuje len časť zákonného úroku z omeškania vo výške 2,525 % ročne zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov. Výška úrokovej sadzby úroku z omeškania predstavuje rozdiel medzi sumou súčtu maximálne prípustných sankcií podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a sumou uplatňovaných zmluvných pokút. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca uplatňuje úrok z omeškania 2,525 % ročne

- zo sumy 77,05 € od 22.4.2011 do 26.4.2011
- zo sumy 77,05 € od 22.5.2011 do 22.5.2011
- zo sumy 77,05 € od 22.12.2011 do 16.1.2012
- zo sumy 77,05 € od 22.1.2012 do 28.2.2012
- zo sumy 16,55 € od 29.2.2012 do 29.3.2012
- zo sumy 77,05 € od 22.2.2012 do 29.3.2012
- zo sumy 16,55 € od 30.3.2012 do 29.4.2012
- zo sumy 77,05 € od 22.3.2012 do 29.4.2012
- zo sumy 16,55 € od 30.4.2012 do 17.5.2012
- zo sumy 16,55 € od 22.6.2012 do 21.11.2012
- zo sumy 77,05 € od 22.7.2012 do 21.11.2012
- zo sumy 73,60 € od 22.11.2012 do 29.4.2013
- zo sumy 68,60 € od 30.4.2013 do 29.7.2013

- zo sumy 63,60 € od 30.7.2013 do 12.9.2013
- zo sumy 48,60 € od 13.9.2013 do zaplataenia
- zo sumy 77,05 € od 22.8.2012 do zaplataenia
- zo sumy 77,05 € od 22.9.2012 do zaplataenia
- zo sumy 77,05 € od 22.10.2012 do zaplataenia
- zo sumy 2.542,65 € od 25.10.2012 do zaplataenia.

Žalobca zaslal žalovanej viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím súdneho konania. Žalovaná nereagovala na výzvy žalobcu. Okrem písomných upomienok bola žalovaná opakovane vyzvaná na splnenie jej povinnosti a to formou zaslania krátkych textových správ (sms správy), resp. pri telefonickom prípadne osobnom kontakte. Napriek tomu zo strany žalovanej nedošlo k splneniu jej záväzkov.

Podaním zo dňa 19.12.2014 oznámilo občianske združenie Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica vstup do konania na strane žalovanej. Uvedeným podaním žalobca žiadal o doručenie návrhu na začatie konania a jeho príloh.

Podaním zo dňa 13.4.2015 súd vyzval žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu na predloženie ešte jedného návrhu s prílohami za účelom ich zaslania vedľajšiemu účastníkovi. Nakoľko žalobca na uvedenú výzvu súdu nereagoval, súd vyhotovil fotokópie návrhu s prílohami v počte listov 25.

Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a na základe týchto zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX a to v presne nezistený deň, nakoľko prvá strana predmetnej zmluvy predloženej žalobcom neobsahuje dátum, na základe ktorej mal žalobca poskytnúť žalovanej čiastku úveru, úverový limit 1.500 €, splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť-deň v mesiaci): 48/21, mesačná splátka (vrátane úrokov): 77,05 €, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru): 3.698,40 €, RPMN za úver: 69,09 %, ročná úroková sadzba úveru: 70,01 %, priemerná RPMN za úver: 44,57 %, poskytnutá čiastka revolvingu: 628,73 €, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu): 1.849,20 €, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu: 60,19 €, ročná úroková sadzba revolvingu: 80,98 €, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania: 9 % ročne.

V zmysle bodu 14.1 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. platných od 1.7.2010, v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru alebo jej časti, je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, t.j. 23,725 % ročne.

Žalobca v konaní predložil k žalobe zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. v počte listov 2 platných od 1.7.2010 a ďalej oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.12.2010 kde boli uvedené rovnaké údaje ako v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí revolvingového úveru, kde bol navyše uvedený dátum prvej splátky úveru 21.1.2011 a dátumu splatnosti poslednej splátky úveru 21.12.2014 a zároveň tam bolo uvedené číslo, na ktoré je potrebné splátky poukazovať spolu s variabilným symbolom. Predmetné oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi je podpísané iba žalobcom.

Z Karty klienta číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX súd zistil, že u žalovanej nominálna výška úveru predstavovala sumu: 3.698,40 €, dĺžka úveru: 48 (zrejme mesiacov), nominály celkom: 4.219,99 €, dátum žiadosti: 14.12.2010, poskytnutá čiastka: 1.500 €, dátum podpisu klientom: 14.12.2010, dátum vyplatenia: 16.12.2010, vyplatená čiastka vrátane revolvingu: 1.132,51 €, splatené: 1.030,10 €, zostáva doplatiť: 2.822,40 €. Ďalej tam bol uvedený poplatok rozhodcu: 169 €, poplatok právnikovi: 285,64 €, žalovaná pohľadávka: 2.822,40 €. Z uvedenej Karty klienta je zrejmé, že žalovaná začala s úhradami splátok dňa 19.1.2011, posledná platba je evidovaná dňa 13.9.2013. Zároveň súd zistil, že žalovaná už pri splátke č. 4 bola v omeškaní o 6 dní, pri ďalšej splátke č. 5 o 2 dni, pri splátke č. 9 o 118 dní, pri splátke č. 10 o 88 dní a tak ďalej.

Listom zo dňa 3.9.2012 žalobca oznámil žalovanej zosplatnenie vyššie uvedeného poskytnutého revolvingového úveru, nakoľko bola v omeškaní s úhradou splátok č. 18, 19, 20, kedy suma omeškaných splátok bola spolu 231,15 €. Aktuálne omeškani na najstaršej splatnej splátke sú 74 dní. Zároveň ju žalobca upozornil, že v prípade, ak sa dostane do omeškani s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti a po splnení zmluvne dohodnutých podmienok bude si môcť žalobca uplatniť aj nároky na zmluvné sankcie. Žalovaná tým stratí výhodu splátok a celý dlh bude povinná splatiť naraz. Žalobca nepredložil dôkaz o podaní zásielky na poštovú prepravu.

Podaním zo dňa 22.9.2015 sa k návrhu na začatie konania vyjadril vedľajší účastník vystupujúci na strane žalovanej, ktorý uviedol, že v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah a namietal samotnú výšku odplaty, nakoľko zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru vyplýva, že poskytnutú čiastku úveru vo výške 1.500 € bola žalovaná povinná uhradiť v 48 mesačných splátkach vo výške 77,05 €, teda sumou 3.698,40 €, čo je takmer trojnásobok poskytnutej sumy. Také dojednanie považoval vedľajší účastník za neprimerané a v rozpore s dobrými mravmi, rovnako aj s najvyššou prípustnou mierou odplaty v zmysle platných právnych predpisov. Rovnako ročná úroková sadzba úveru vo výške 70,01 % presahuje štandardnú výšku viac ako 5-násobne. Výška ročnej percentuálnej miery nákladov je podľa názoru žalobcu v rozpore s ustanovením § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 10 zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalej zmluva obsahuje údaje o poskytnutí čiastky revolvingu vo výške 628,73 €, ktorú musí dlžníčka uhradiť v neuvedenej dobe s uvedením celkovej čiastky na zaplatenie, ktorá je taktiež takmer 3-násobok údajne poskytnutej sumy. Zo zmluvy nie je zrejmé, či sa jedná o ďalší úver, resp. inú zmluvu, alebo či boli dlžníkovi poskytnuté tieto prostriedky. Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru teda považuje vedľajší účastník za absolútne neplatnú v zmysle § 37 ods. 1, ako aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Ďalej namietal, že zmluva o úvere neobsahuje povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. g), f), k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a teda celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru určenú konkrétnym dátumom, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, v dôsledku čoho by sa spotrebiteľský úver mal považovať za bezúročný a bez poplatkov. Taktiež sa uvádza dvojaká sadzba úroku a ročnej percentuálnej miery nákladov. Podľa Karty klienta bola žalovanej vyplatená čiastka 1.132,51 €, pričom žalovaná celkovo uhradila sumu 1.030,10 €, istina dlhu bola teda uhradená takmer v celom rozsahu, nárok na odplatu považuje vedľajší účastník za nezákonný. Preto návrh žalobcu považuje za nedôvodný. Pokiaľ by súd na základe vyššie uvedeného posúdil zmluvu o revolvingovom úvere ako absolútne neplatnú a návrhu žalobcu ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, vzniesol vedľajší účastník námietku premlčania v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a žiadal žalobcu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

Žiadne ďalšie dôkazy žalobca v konaní nepredložil.

Súd vyhodnotil dokazovanie jednotlivo, vo vzájomnej súvislosti na základe čoho právne vec uzatvoril následovne:

Žalobca v konaní predložil aj dodatok k zmluve o revolvingovej pôžičke, resp. žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru - Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, odklade splátok č. 16 a 17 zo dňa 20.6.2012 kedy sa pôvodný splátkový kalendár nahradil novým splátkovým kalendárom, v ktorom boli dohodnuté mesačné splátky vo výške 77,05 € a to od dátumu 21.1.2011 do dátumu 21.7.2015, kedy bola vynechaná splátka č. 9, 10, 11 splatná dňa 21.9.2011, 21.10.2011 a 21.11.2011 a ďalej splátky č. 16, 17, splatné 21.4.2012, 21.5.2012.

Súd vyhodnotil vykonané dokazovanie jednotlivo, vo vzájomnej súvislosti na základe čoho právne vec uzatvoril nasledovne:

Niet pochýb o tom, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy upravenej zákonom číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách úč. do 31.12.2010, číslo zmluvy: XXXXXXXXXXXX, ktorý je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku v pomere špeciality.

Podľa ust. § 497 Obch. zák. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 502 Obch. zák. (1) Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Hlavný právny vzťah je však založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 258/2001 Z.z., ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože: normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Obč. zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi tromi zákonmi, prichádzajúcimi takto o úvahy (1. zákon o spotrebiteľskom úvere, 2. Občiansky zákonník, 3. Obchodný zákonník) panuje pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny, ak tento určitú otázku neupravuje resp. tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Obč. zákonníka.

To znamená, že úprava Obchodného zákonníka sa môže na takýto prípad uplatniť len vtedy, keď nenarazí na obmedzenie v Občianskom zákonníku a vykonávacích predpisoch k nemu.

Podľa § 879r veta prvá Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júnom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 1. júna 2014.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Občianske súdne konanie je konaním dôkazným, to znamená, že účastníka v konaní zaťažuje povinnosť tvrdenia a povinnosť na preukázanie svojich tvrdení predložiť alebo aspoň označiť dôkazy osvedčujúce ich pravdivosť. Dôkaznými prostriedkami v súdnom konaní sú v zmysle § 125 O.s.p. všetky prostriedky, ktorými možno zistiť skutkový stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov konania. To znamená, že ako dôkazný prostriedok nemôže súd použiť dohady, predpoklady, indície a podobne. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd nahromadením dostatočných podkladov vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Ak účastník nesplní svoju povinnosť predloženia dôkazov spôsobilých preukázať pravdivosť svojich tvrdení, dostáva sa do procesnej situácie neunesenia tzv. dôkazného bremena a súdu neostáva nič iné, len na okolnosti a skutočnosti, ktoré neboli riadne preukázané neprihliadať.

Súd na základe žalobcom predložených listinných dôkazov vzal do úvahy uzavretie zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.12.2010, na základe ktorej mal žalobca poskytnúť žalovanej sumu 1.500,- € a túto zmluvu následne súd právne vyhodnocoval a posudzoval.

V prvom rade súd vychádzal k predloženej karte klienta (žalovanej) a mal za to, že žalobca neposkytol žalovanej ním tvrdenú sumu 1.500,- €, ale iba sumu 1.132,51 €, na ktorú sumu žalovaná učinia úhrady vo výške 1.030,10 €.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách úč. do 31.12.2010 (ďalej len „citovaný zákon“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods.2 citovaného zákona, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Súd uvedenú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX podrobil sudcovskej kontrole s poukazom na ustanovenia zákona číslo 129/2010 Z.z. úč. do 31.12.2010 (t.j. účinného ku dňu uzavretia danej Zmluvy o revolvingovom úvere), kedy posudzujúc obsah danej zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd dospel k záveru, že táto neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona a preto je podľa § 11 ods. 1 nutné ho považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje konečnú splatnosť úveru, kedy v zmluve bol uvedený len počet splátok 48, nie doba trvania zmluvy a zároveň termín konečnej splatnosti úveru nebol vôbec označený. Uvedené skutočnosti boli vyznačené až v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, avšak tento dokument nebol žalovanou podpísaný a teda nie je možné konštatovať, že tento bol doručený žalovanej a táto bola s ním oboznámená. Zároveň táto listina nie je súčasťou zmluvy a preto na ňu nie je možné nahliadať, že uvedené detaily o poskytnutom úvere sú obsahom zmluvy. Ďalej súd mal za to, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k), t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami

spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, kedy v zmluve je len jeden údaj o výške splátky 77,05 € (vrátane úrokov) mesačne a teda z toho je nutné konštatovať, že táto mesačná splátka zahŕňa istinu, ako aj ďalšie poplatky v podobe úroku a tak je nutné konštatovať, že uvedený údaj nie je špecifikovaný tak, ako zákon vyžaduje.

Ďalej súd dospel k záveru, že zmluva síce obsahuje ročnú úrokovú sadzbu úveru 70,01 % resp. ročnú úrokovú sadzbu revolvingu 80,98 %, avšak túto pre rozpor s dobrými mravmi súd považoval za neplatnú. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou, obvyklosť praxe peňažných ústavov.

Súd zistil, že priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk pri stave úverov v domácnostiach, pri úveroch spotrebiteľských a ostatných od 1 do 5 rokov predstavuje v decembri 2010 - 12,89 % a pri nových úveroch je úroková sadzba 11,10 %. Aj za predpokladu, že by žalobca požadoval 100 % navýšenie, napríklad kvôli tomu, že nebolo poskytnuté zabezpečenie a že úver bol poskytnutý ihneď, tak zo sumy 1.500,- € pri dvojnásobnej úrokovej sadzbe a dobe splácania 42 mesiacov by žalovaná nezaplatila takú sumu, ako žalobca v konaní požaduje, avšak oveľa nižšiu.

Keďže nikto, ani súd nemôže, ani nie je jeho úlohou nahrádzať kontraktačný proces a určiť presnú úrokovú mieru aká by prípadne medzi stranami bola v rámci udržateľných úrokov dohodnutá a výška zmluvného úroku ďaleko prevyšuje akceptovateľnú výšku, súd túto časť zmluvy o úvere, t.j. dohodu o výške úroku vyhodnotil ako v rozpore s dobrými mravmi, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť tejto časti dojednania.

Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívame výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, elementárnej slušnosti a tolerancie a morálneho charakteru konajúcich.

V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty, a ktorý peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok NS SR z 26.4.2012 - 5Cdo 26/2011).

V súlade s dobrými mravmi je taká výška úroku, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny za užívanie požičanej istiny), teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi podľa súdnej praxe je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky, čo odporuje dobrým mravom.

Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom.

Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaná obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Nemecký BGH (Spolkový súdny dvor) vo svojom rozsudku z 13.3.1990 (AZ: XI ZR 252/89) vyhlásil úver s rozdielom o 12 percentuálnych bodov (12 percent) oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný (v rozpore s ustanovením §138 BGB odsek 2 = občianskoprávna úžera) a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi.

Z rakúskej a švajčiarskej judikatúry:

K § 879 ABGB <http://www.jusline.at/879_ABGB.html> ods.2 č.4

Predovšetkým sú neplatné nasledovné zmluvy,

ak niekto využije (pozn. prekl. v zmysle vykoristí) ľahkomyselnosť, stav núdze, slabomyselnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere.

4Ob505/64 - Úžera spôsobuje neplatnosť celej zmluvy, nie len jej zakázanej časti.

3Ob592/77 - Znak skutkovej podstaty vykorisťovania predpokladá, že úžerník využije k svojomu obohateniu situáciu, ktorú nemusel sám spôsobiť, o ktorej však vedel alebo musel vedieť rovnako ako o nepomere plnenia a protiplnenia.

Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (rozs. NS ČR 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (rozs. KS v Prešove 3Co 3/2011).

Ústavný súd SR v náleze z 28. februára 1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95 (Zbierke zákonov SR, čiastka 20, číslo 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 OZ okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods. 1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov (ako aj pri zákonom zákaze) nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnym úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

V zmluve bola teda dojednaná úroková miera vo výške 70,01 % resp. 80,98 % ročne, pričom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy pri úveroch poskytnutých bankami domácnostiam, predstavovala v priemere okolo 11,10 - 12,89 % ročne. Už len samotná skutočnosť, že cena úveru je niekoľkonásobne vyššia je zarážajúce a odôvodňujúce zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžeru a vadnosti právneho úkonu, úrok vo výške cca 70-76% ročne podstatnou a absolútne neprimeranou mierou prekračuje horný limit obvyklej úrokovej miery. Žalobca si uplatnil úroky vo viac ako 5-násobnej výške, ako poskytovali banky v rovnakom období, čiže prekročil obvyklé úroky poskytované bankami. Dohodnuté úroky sú odplatom za používanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu.

Nový úver za vysokú cenu je síce vnímaný zo strany klienta ako záchranný produkt, no v skutočnosti, ak je klient vo finančnej tiesni a berie úver, ide na jeho strane o prirodzený postup v zmysle „potrebujem, dávajú, a preto beriem“, tak zo strany dodávateľa ide o postup bez odbornej starostlivosti, ktorý civilistika zohľadňuje pri vyhodnocovaní vadnosti právneho úkonu. Veriteľ musí počítať s následkami pri podcenení bonity dlžníka resp. ako tomuto bolo v tomto prípade, kedy žalobca sa spolieha na pravdivosť údajov o výške mesačnej mzdy uvedených žiadateľom. I v tomto je potrebné vidieť podnikateľské riziko, ktoré si sám veriteľ na seba poskytovaním pôžičiek elektronicky na diaľku vlastne berie. Avšak uvedené nemožno presúvať na ťarchu daného klienta vo forme vysokého a absolútne neprimeraného úroku či tzv. odplaty.

Vzhľadom na vyššie citované odôvodnenie súd považuje dohodnutie vyššie uvedenej úrokovej sadzby 70,01 % resp. 80,98 % pri úvere, ktorý mal byť poskytnutý v rozsahu 1.500,- € na obdobie 48 mesiacov za neprimerané, úžernícke, v rozpore s dobrými mravmi a teda v konečnom dôsledku za neplatné.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a nedostatku danej zmluvy súd za použitia § 4 ods. 3 zákona mal za to, že keďže zmluva neobsahuje potrebné náležitosti, resp. tieto náležitosti sú uvedené neurčito a nezrozumiteľne, resp. neplatne a v rozpore s dobrými mravmi, s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považoval zmluvu za neplatnú. Následne z tejto skutočnosti súd pri rozhodovaní o veci aj vychádzal.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Zo spôsobu vymedzenia predmetu samotného hlavného plnenia (výška požičanej sumy, úrok z úveru, či RPMN) nie je teda vôbec zrejmé 1) čo (aká suma) a 2) za akých podmienok bol tento úver v skutočnosti dojednaný. Hlavný záväzok i jeho súčasti uvedené či už v zmluve samotnej ako aj v oznámení veriteľa zo dňa 16.12.2010 sú nejasné, nezrozumiteľné a zmätočné a preto je celá úverová zmluva neplatná.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a úvahy, súd z dôvodu, že zmluva je pre svoju zmätočnosť a neurčitosť a v rámci nej aj zmluvné úroky pre rozpor dobrými mravmi neplatná, súd právne uzatvoril, že nastupuje inštitút vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor na iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením s právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd mal za preukázané, že žalovanému v 1/ rade mal byť poskytnutý úver vo výške 1.500,- €, čo žalobca však nepreukázal, pretože z karty klienta je evidentné, že žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške iba 1.132,51 €, pričom tento na daný úver učinila úhrady vo výške 1.030,10 €.

Súd s poukazom na vyššie uvedené posúdil danú zmluvu ako zmluvu spotrebiteľskú a musel teda prihliadať na zvýšenú ochranu spotrebiteľa a to vzhľadom na vedľajším účastníkom vznesenú námietku premlčania.

Ochranu spotrebiteľa poskytuje aj inštitút posudzovania premlčania uplatneného nároku ex offa, aj bez toho, že sa dlžník premlčania dovoľá.

Zákonom č. 102/2014 Z. z. ako bod 11 Čl. VIII bol do zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zavedený nový § 5b v tomto znení: Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Tento zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014 a zákonodarca nestanovil žiadne intertemporálne pravidlá. Inými slovami, okrem údaju o účinnosti novej právnej úpravy, absentujú pravidlá koexistencie starej a novej právnej úpravy. Je preto otázne, či sa nová právna úprava obsiahnutá v spomínanom ustanovení § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má aplikovať aj na vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti novej právnej úpravy. Riešenie naznačeného problému tak vyžaduje odpoveď na dve základné otázky. Po prvé, či ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má povahu hmotnoprávnu alebo naopak procesnú.

Súd zastáva názor, že ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa normuje predovšetkým a najmä procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a má preto charakter procesnoprávny. Týmto orgánom je predovšetkým a najmä súd, čo vyplýva jasne a nepochybné z odvolávky normatívneho textu na premlčanie vo význame prekážky žalovateľnosti uplatneného subjektívneho práva. To, že zákonodarca použil v citovanej norme pojem premlčanie, ktoré je upravené v hmotnoprávných predpisoch, na tom nič nemení. Použil ho totiž v kontexte s prihladaním na skutočnosti, ktoré bránia priznať plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy.

Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je lex specialis k ustanoveniu 100 ods.1 Občianskeho zákonníka, ktoré je však samo procesným ustanovením, nakoľko v naznačených diferenciách normuje procesné vzťahy (procesnú činnosť súdu), keďže stanovuje súdu podmienenú povinnosť prihliadať na skutočnosti, ktoré nastali v konaní. Ako to vyplýva z dikcie poslednej vety ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.“ Dikcia ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dikcia ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa sú komplementárnymi pravidlami vo vzťahu lex generalis (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a lex specialis (§ 5b zákona o ochrane spotrebiteľa), lebo dikcia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne dopĺňa pravidlo ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka v tom zmysle, že pokiaľ nepôjde o nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka uplatnenú v konaní pred súdom. A naopak, pokiaľ pôjde o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, na premlčanie (správnejšie na márne uplynutie premlčacej lehoty) súd prihliadne i bez návrhu dlžníka.

Čo sa týka otázky časovej pôsobnosti a teda, uplatniteľnosti pravidla obsiahnutého v tejto právnej norme, je potrebné uviesť, že rozdiel medzi pôsobnosťou hmotnoprávných a procesných noriem vo svojej podstate zásadný nie je. Pravidlom (a vlastne pojmovým znakom) každej právnej normy je, že reguluje spoločenské vzťahy dopredu, nie spätne. Z hľadiska legislatívneho vyjadrenia túto problematiku riešia tzv. intertemporálne (prechodné) ustanovenia právnych predpisov. Avšak sú aj prípady, ako je práve ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, keď zákonodarca mlčí a nestanovuje žiadne pravidlá časovej koexistencie starej a novej právnej úpravy. Všeobecným pravidlom je tzv. okamžitá aplikabilita procesných noriem, čo znamená, že procesná norma pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky „živé“ spory (a iné právne veci) prebiehajúce na súdoch. Inak povedané, z mlčania zákonodarcu v prípade procesných noriem možno bez problémov vyvodit' pravidlo o časovej pôsobnosti procesnej normy, pretože proste pôsobí v čase „dopredu“.

Ak teda platí, že právna norma § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter, a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim intertemporalít, musí súd prihliadať na premlčanie práva ex officio vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach, podliehajúcich hypotéze tejto právnej normy.

Osobitné právne postavenie spotrebiteľskej zmluvy však obligatórne uprednostňuje ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je

spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 - § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo, k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní. (§ 122 ods. 1 OZ).

Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň. (§ 122 ods. 2 OZ).

Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. (§ 122 ods. 3 OZ).

Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnou vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou. Premlčanie je teda uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul, bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Táto zmena (oslabenie) pôvodného práva, vzniknutá premlčaním, spočíva v skutočnosti, že dlžník môže po uplynutí premlčacej doby privodiť zánik vynutiteľnosti tohto subjektívneho práva tým, že sa s úspechom premlčanie dovoľá pred príslušným orgánom. Premlčaním teda právo samo o sebe nezaniká, len sa oslabuje, a to práve v tej zložke, ktorá predstavuje nárok. Avšak ani nárok premlčaním sám o sebe nezaniká a oprávnený sa môže svojho premlčaného práva domáhať žalobou, na základe ktorej dlžník môže byť na splnenie pohľadávky zaviazaný, ak sa premlčania nedovoľá. Ak však žalovaný vznesie námietku, nárok zaniká, ale subjektívne právo trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

Na základe vykonaného a zhodnoteného dokazovania súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na základe zmluvy zo dňa 14.12.2010, na základe ktorej žalobca mal poskytnúť žalovanej finančné prostriedky vo výške 1.132,51 €, a na ktorý úver žalovaná učinila úhrady vo výške 1.030,10 €, je podaný po uplynutí zákonnej dvojročnej premlčacej lehoty, vychádzajúc z toho, že súd skonštatoval neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy - v danom prípade tak platí plynutie premlčania podľa § 107 ods. 1 OZ , ktorej dodržanie je súd povinný v zmysle § 5b zákona č. 270/2007 Z. z. skúmať z úradnej povinnosti aj napriek tomu, že sám žalovaný spotrebiteľ sa tejto skutočnosti pred súdom nedovoľáva. Návrh bol podaný v 20.10.2014. Finančné prostriedky vo výške 1.132,51 € boli žalobcom poskytnuté dňa 16.12.2010.

Pre všeobecnú premlčaciu lehotu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Začiatok je vymedzený objektívne, nezávisle na subjektívnej okolnosti a v zásade nastáva splatnosťou dlhu. Súd sa pri zistení nedodržania zákonnej premlčacej lehoty už nemusí zaoberať dôvodnosťou žaloby.

Keďže nárok žalobcu súd vzhľadom na vyššie citovanú argumentáciu vyhodnotil ako plnenie z bezdôvodného obohatenia, t.j. z neplatného právneho úkonu, mal súd potom za to, že k bezdôvodnému

obohateniu žalovaného voči žalobcovi došlo v deň poskytnutia finančných prostriedkov dňa 16.12.2010. A teda žalobca už deň nasledujúci mohol žiadať od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko dohoda o splatení poskytnutej čiastky v 48 mesačných splátkach je s poukazom na absolútnu neplatnosť celej zmluvy tiež neplatná. Porovnaním dátumu 16.12.2010 s dátumom podania žaloby na súd 20.10.2014, je nevyhnutné konštatovať, že nárok žalobcu je premlčaný.

Vzhľadom na všetky vyššie spomenuté skutočnosti s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia a žalobu zamietol.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže predseda senátu alebo samosudca až v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

V konaní bol v celom rozsahu neúspešný žalobca, ktorý si uplatnil právo na náhradu trov konania, ale vzhľadom na jeho neúspešnosť, súd o jeho trovách konania rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

V konaní bola žalovaná v celom rozsahu úspešná, avšak žiadne trovy jej nevznikli a tieto si ani neuplatnila, a preto súd o jej trovách s poukazom na § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. nerozhodoval.

Nakoľko na strane úspešnej žalovanej vystupoval vedľajší účastník, ktorý si uplatnil nárok na náhradu trov konania, súd tomuto v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku priznal náhradu trov konania vo výške 238,85 € predstavujúcu trovy právneho zastúpenia za 2 úkony poskytnutej právnej služby v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z.: prevzatie a príprava zastúpenia z 19.12.2014, podanie vo veci samej - vyjadrenie sa k návrhu z 22.9.2015, každý úkon po 111,21 € plus 1x režijný paušál 8,04 € (za úkon v roku 2014) a 1x režijný paušál 8,39 € (za úkon v roku 2015). Uvedenú sumu je žalobca povinný uhradiť k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka Mgr. Henricha Schindlera, advokáta, Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica.

Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Podľa § 151 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku, o trovách štátu súd rozhodne aj bez návrhu.

Podľa Položky 21 Prílohy súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis za registra trestov, za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, na predloženie ktorých bol účastník márne vyzvaný, za každú stranu prvopisu 0,50 eura.

Súd zároveň zaviazal neúspešného žalobcu na zaplatenie trov štátu vo výške 12,50 € spočívajúcich vo vyhotovení 22 strán fotokópií návrhu s prílohami, na ktorých predloženie bol márne vyzvaný v zmysle vyššie uvedenej položky zákona o súdnych poplatkoch (t.j. 25 x 0,50 € = 12,50 €).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, v 3 písomných vyhotoveniach.

V zmysle § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V zmysle § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.